

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**XII Liceum Ogólnokształcące im.
Cypriana Kamila Norwida w Krakowie**

I. Założenia ogólne

Uznając, że wychowanie, obok nauczania i kształcenia, jest integralnym elementem edukacji szkolnej, kierując się zasadami zawartymi w ustawie o systemie oświaty, respektując uniwersalne zasady etyki, przyjmując za cel rozwijanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego oraz otwarcia na wartości kultur Europy i świata, XII Liceum Ogólnokształcące zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego oraz przygotowanie do wypełniania obowiązków społecznych, oparte na zasadach wolności, demokracji, tolerancji, solidarności i sprawiedliwości.

Działania wychowawcze szkoły obejmują wszystkich uczniów i nastawione są na otwarcie ich na prawdę, dobro i piękno oraz na zachęcenie do poszukiwania wzniosłych wartości i pozytywnych wzorców.

XII Liceum Ogólnokształcące w swej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, zmierzać będzie do tego, aby uczniowie:

1. znajdowali w szkole warunki wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym),
2. rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie w świecie prawdy, dobra i piękna,
3. mieli świadomość wartości i użyteczności edukacji szkolnej,
4. stawali się coraz bardziej samodzielni i odpowiedzialni,
5. poszukiwali, odkrywali i dążyli drogą rzetelnej pracy do osiągnięcia życiowych celów i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
6. uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego,
7. przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie, ze zrozumieniem wartości każdej z tych wspólnot, w duchu odpowiedzialności, solidarności, patriotyzmu i szacunku dla dziedzictwa kulturowego,
8. przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,

9. kształtowali w sobie postawę współdziałania i dialogu, umiejętność słuchania innych i szanowania ich poglądów,

10. współtworzyli w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

II. Cele i zadania programu wychowawczego

Uznając, że wychowanie stanowi istotny wymiar pracy każdego nauczyciela, w XII Liceum Ogólnokształcącym cele i zadania wychowawcze będą realizowane na wszystkich zajęciach edukacyjnych, przez działania wychowawcze zaprojektowane w tematycznych programach wychowawczych, w trakcie zajęć pozalekcyjnych, imprez i uroczystości szkolnych oraz poprzez działania nauczycieli pełniących obowiązki wychowawców klasowych.

Cele i zadania przyjęte do realizacji funkcji wychowawczej szkoły

1. Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości

- a) kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych, poczucia własnej wartości, dawania i otrzymywania wsparcia,
- b) nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni i miłości,
- c) zachęcanie do głębszego poznawania siebie i pracy nad własnym rozwojem intelektualnym i duchowym,
- d) przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości, dokonywania ich oceny i hierarchizacji,
- e) uczenie krytycznego odbioru tego, co niesie ze sobą kultura masowa,
- f) kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz za dokonywane wybory moralne,
- g) uczenie umiejętności szanowania poglądów innych, wyrażania poglądów własnych i ich obrony oraz rozwijanie umiejętności prezentacji swego stanowiska, dialogu i współdziałania z innymi,
- h) kształtowanie postawy tolerancji dla odmienności rasowych, narodowych, światopoglądowych, wyznaniowych, kulturowych,
- i) rozwijanie indywidualnych zainteresowań, rozbudzanie potrzeby samodoskonalenia;

- j) wprowadzanie w świat kultury i sztuki, umożliwienie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i duchowego drogą przeżyć estetycznych,
- k) stwarzanie sytuacji rozbudzających aktywność i twórczość,
- l) kształtowanie nawyków dbania o estetykę wyglądu własnego i najbliższego otoczenia,
- m) kształtowanie kultury bycia na co dzień,
- n) rozwijanie troski o kulturę języka i odpowiedzialności za słowo,
- o) pomoc w rozwiązywaniu dylematów związanych z wyborem szkoły, studiów, zawodu i przestrzeganie przed minimalizowaniem aspiracji życiowych.

2. Wychowanie zdrowotne - kształtowanie postaw prozdrowotnych

- a) uświadomienie współzależności między wymiarami zdrowia, np. fizycznym, psychicznym i duchowym oraz odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia,
- b) kształtowanie postaw dbałości o własny rozwój fizyczny, sprawność i odporność organizmu oraz o higienę ciała i otoczenia,
- c) propagowanie zdrowego stylu życia,
- d) organizowanie zajęć rekreacyjno-sportowych i turystycznych wspierających rozwój fizyczny,
- e) przygotowanie do racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń społecznych; ratownictwo w nagłych stanach zagrożenia życia.

3. Wychowanie do życia w rodzinie

- a) pomoc w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności związanych z okresem dorastania i dojrzewania,
- b) ukazywanie jedności pomiędzy działaniem seksualnym a miłością i odpowiedzialnością,
- c) kształtowanie umiejętności obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunku dla ciała innej osoby,
- d) pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości i odnoszeniu jej do wartości nadrzędnych, takich jak poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, rodzina, akceptacja i szacunek w relacjach między ludźmi,

- e) uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka, promowanie wzoru małżeństwa opartego na wierności, uczciwości, odpowiedzialności i partnerstwie,
- f) kształtowanie pozytywnych wzorów funkcjonowania rodziny,
- g) nabywanie umiejętności korzystania ze środków przekazu w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem na rozwój osobowy i życie rodzinne.

4. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich

- a) uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny, w tym obowiązku jej obrony i dbałości o jej dobre imię,
- b) kształtowanie postaw szacunku wobec godła i hymnu państwowego,
- c) rozwijanie i pogłębianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, narodowej i państwowej,
- d) rozwijanie poczucia wartości i przydatności indywidualnego i zespołowego działania na rzecz społeczności uczniowskiej, lokalnej, regionu i państwa,
- e) ukazanie wzorca państwa prawa, funkcjonującego na podstawie mechanizmów demokratycznych, kształtowanie kultury prawnej,
- f) obchody świąt państwowych i rocznic historycznych,
- g) kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy o zasadach ustroju Rzeczypospolitej do interpretacji wydarzeń życia publicznego,
- h) zapoznanie z prawami i obowiązkami obywatela Rzeczypospolitej,
- i) kształtowanie umiejętności podporządkowania się wymogom procedur demokratycznych we wspólnym działaniu (np. w zespole klasowym, samorządzie uczniowskim).

5. Wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym

- a) poznanie mechanizmów gospodarki wolnorynkowej,
- b) rozbudzanie wyobraźni i pomysłowości dotyczącej przyszłej aktywności zawodowej i gospodarczej,
- c) kształtowanie umiejętności planowania rozwoju własnego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych,

- d) rozwijanie ducha przedsiębiorczości i umiejętności zarządzania własnymi pieniędzmi,
- e) poznanie podstawowych zasad etycznych życia gospodarczego i nabywanie umiejętności stosowania ich w życiu szkolnym (np. rzetelna praca, punktualność, dotrzymywanie danego słowa, wywiązywania się z powierzonych funkcji i zadań, prawdomówność, uczciwość),
- f) kształtowanie umiejętności sporządzania dokumentów określonych procedurą ubiegania się o pracę (np. list motywacyjny, życiorys, kwestionariusz osobowy) oraz zdolności do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej — sztuka autoprezentacji.

6. Kształtowanie postaw proekologicznych

- a) poznanie współzależności między różnymi elementami środowiska oraz zrozumienie przyczyn i skutków ingerencji człowieka w świat przyrody,
- b) rozbudzanie wrażliwości na piękno i bogactwo świata przyrody,
- c) organizowanie działań służących poprawie stanu środowiska w najbliższym otoczeniu,
- d) wpajanie umiejętności przestrzegania ładu i porządku w miejscach publicznych i w środowisku naturalnym (np. w lesie, na plaży).

7. Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa kulturowego własnego regionu

- a) rozwijanie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i jej związkach z historią i kulturą narodu,
- b) nawiązywanie kontaktów z instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w regionie,
- c) udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych.

8. Rozwijanie samorządności uczniowskiej

- a) rozwijanie poczucia bycia współgospodarzem szkoły,
- b) współdziałanie w realizowaniu zadań dotyczących działalności szkoły (np. wyrażanie opinii o pracy nauczycieli, organizacja imprez szkolnych i klasowych itp.),
- c) umożliwienie składania Dyrekcji i Radzie Pedagogicznej propozycji dotyczących życia społeczności uczniowskiej,

- d) stosowanie procedur demokratycznych w działalności społeczności uczniowskiej (np. w wyborach opiekuna samorządu uczniowskiego i rzecznika praw uczniów).

9. Organizacja czasu wolnego ucznia

- a) organizowanie różnych form wypoczynku i rekreacji,
- b) wycieczki o charakterze poznawczym,
- c) udział w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań,
- d) przygotowywanie imprez szkolnych,
- e) wyjścia do teatru, kina, muzeum, itp.

III. Formy realizacji

Program godzin z wychowawcą

Każdy wychowawca mając do dyspozycji jedną godzinę zajęć wychowawczych w tygodniu, realizuje opracowany przez Komisję Wychowawczą program godzin wychowawczych. Program jest dostosowany do poziomu rozwoju ucznia w wieku licealnym i specyfiki problemów wychowawczych w danym poziomie klas. Tematyka oraz sposób realizacji programu były regularnie konfrontowane z bieżącymi potrzebami uczniów, uzupełniane i aktualizowane przez Komisję Wychowawczą oraz szkolnego psychologa.

Klasa I

Moduł I. Nowa szkoła — nowe sytuacje

Przedmiotem modułu będzie zapoznanie uczniów z historią, tradycjami oraz organizacją pracy szkoły, kształtowanie poczucia tożsamości z klasą i szkolną społecznością, integrowanie grup klasowych a także rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole poprzez procesy właściwego komunikowania się. Uczniowie poznają strategie radzenia sobie ze stresem psychicznym, aby przez obniżenie poziomu napięcia bardziej skutecznie myśleć, uczyć się i działać. Rozwijane będą umiejętności w zakresie stosowania różnych technik uczenia się.

W ramach I modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Historia i tradycje szkoły- patron XII LO — C. K. Norwid.

2. Integracja zespołu klasowego (rozpoznanie wzajemnych zainteresowań, oczekiwań i potrzeb) poprzez wspólne gry i zabawy psychologiczne.
3. Tworzymy grupę – ustalanie wspólnych celów i reguł; rola współpracy i pomocy koleżeńskiej w osiągnięciu celów indywidualnych i grupowych.
4. Zasady komunikowania się- określenie czynników ułatwiających i utrudniających komunikowanie się między ludźmi, zwiększenie świadomości mechanizmów wpływających na proces komunikowania się, kształtowanie dobrej współpracy w grupie oraz w relacji uczeń- nauczyciel i inni pracownicy szkoły.
5. Źródła stresu, wpływ na funkcjonowanie organizmu, sposoby unikania i pokonywania stresu, wskazanie prozdrowotnych sposobów rozładowania napięć emocjonalnych, uświadomienie konieczności wypracowania własnego wzorca reakcji na stres.
6. Planowanie, organizowanie i ocena efektywności własnego uczenia się. Zapoznanie uczniów z zasadami higieny pracy umysłowej i technikami pomocnymi w uczeniu się.

Moduł II. Kultura osobista

Moduł ten poświęcony jest zasadom kultury życia codziennego. Kształtuje przekonanie, że właściwy sposób bycia jest gwarancją życzliwości otoczenia i powodzenia w życiu towarzyskim, zawodowym oraz społecznym. Mądre wychowanie przyzwyczaja do liczenia się z innymi, przestrzegania obowiązujących norm oraz tolerancji wobec inności.

W ramach II modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Kultura bycia nie tylko w szkole — ABC dobrego zachowania w miejscach publicznych.
2. Sztuka zachowania się przy stole, estetyka stołu.
3. Między ludźmi-umiejętność postępowania, sztuka panowania nad sobą, najprostsze wyrazy uprzejmości w różnych sytuacjach.
4. Zachowania wobec innych i ich konsekwencje; rekompensowanie wyrządzonych krzywd.
5. Kultura słowa, kultura języka: co można, czego nie należy, a czego nie wolno powiedzieć.

Moduł III. Profilaktyka uzależnień

Moduł poświęcony jest problematyce uzależnień. Uczniowie poznają przyczyny i skutki uzależnień od alkoholu, nikotyny, narkotyków, Internetu a także niebezpieczeństwa wynikające z działalności destrukcyjnych grup nieformalnych (subkultury) oraz sekt. Moduł ma służyć kształtowaniu postaw odpowiedzialności w związku z dokonywanymi wyborami oraz asertywnych zachowań i odmawiania w sytuacji kontaktu ze środowiskami zmieniającymi świadomość. Ponadto uczniowie poznają alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.

W ramach III modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Definicja alkoholizmu, etiologia, przebieg choroby alkoholowej.
2. Przyczyny i skutki nikotynizmu, postawa wobec proponujących palenie.
3. Narkomania- przyczyny i skutki uzależnienia.
4. Asertywność-sztuka mówienia „nie” — nabywanie umiejętności asertywnych w konkretnych sytuacjach.
5. Zagrożenia XXI wieku — przyczyny i skutki wstępowania do destrukcyjnych grup nieformalnych (subkultur) i sekt oddziałujących w szczególny sposób na umysły i uczucia młodych ludzi.
6. Kultura czasu wolnego — rozwijanie zainteresowań, sposoby spędzania czasu wolnego.
7. Bezpieczeństwo w sieci.

Klasa II

Moduł I. W zgodzie ze sobą

Przedmiotem tego modułu jest uświadomienie uczniom jak ważny wpływ na życie człowieka ma obraz własnej osoby. Moduł ma przygotować uczniów do poznania siebie w różnych aspektach, wyjaśnić od czego zależy obraz własnej osoby oraz uświadomić wpływ wielu

czynników na jego kształt. Uczniowie dowiedzą się także jak radzić sobie z kompleksami wynikającymi z niewłaściwego obrazu własnej osoby.

W ramach modułu I proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Obraz samego siebie. Od czego zależy, co składa się na obraz siebie (wygląd, umiejętności, cechy osobowości, samoakceptacja). Moje wady i zalety.
2. Własny styl a nakaz mody. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.
3. Moje zainteresowania: polecam ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program telewizyjny, koncert, wystawę.
4. Kompleksy źródłem niebezpieczeństw (anoreksja, bulimia, wewnątrzsterowność),
5. Bycie sobą w grupie społecznej, asertywne reagowanie na krytykę.

Moduł II. W zgodzie z innymi

Celem modułu jest zwrócenie uwagi na fakt przynależności do wielu różnych grup społecznych (np. rówieśnicy z klasy, grupa przyjaciół, rodzina, kluby i koła zainteresowań) które wywierają duży wpływ na sposób bycia i wartościowania. Przynależność do kilku grup jednocześnie może stanowić źródło konfliktów i wewnętrznych frustracji. Uczniowie będą więc doskonalić sztukę komunikowania się bez agresji ale i bez lęku czy zbędnej uległości. Zostaną poruszone problemy wzrastającej agresywności młodzieży, przyczyny powstawania tendencji do przemocy oraz mechanizmy jej przeciwdziałania.

W ramach modułu II proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Sposoby porozumiewania się z innymi. Poziomy porozumiewania, umiejętność słuchania innych,
2. Empatia – zrozumieć innych.
3. Kreatywność – wychodzenie poza schematy.
4. Pojęcie konfliktu, postawa wobec konfliktu. Doskonalenie umiejętności negocjacyjnych, sztuka konstruktywnej dyskusji,

5. Rozumienie zjawisk przemocy, sposoby przeciwdziałania przemocy.
6. Odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne.

Moduł III. Moje miejsce na Ziemi.

Celem modułu jest wzbudzenie lokalnego patriotyzmu i zainteresowania małą ojczyzną.

W ramach modułu III proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Nowa Huta – Kraków – Małopolska: poznajemy nasz region.
2. Kształtowanie pozytywnej i kreatywnej postawy wobec regionu, okolicy, najbliższego otoczenia.
3. Walory historyczne, kulturowe, przyrodnicze miasta i okolicy.

Klasa III

Moduł I. Jesteśmy częścią społeczeństwa

Uczniowie zostaną zapoznani z różnymi aspektami konformizmu (ulegania wpływom innych ludzi). Człowiek jest częścią społeczeństwa, przyswaja jego normy, cele i zasady współżycia, równocześnie przez swoją aktywność wywiera wpływ na społeczeństwo. Moduł ma pomagać w kształtowaniu gotowości na spotkanie z innymi ludźmi, rozwijaniu tolerancji oraz przewycięzaniu uprzedzeń.

W ramach modułu I proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Autorytety – ludzie, którym ufam, ludzie, których podziwiam i szanuję.
2. Akceptacja i tolerancja. Tolerancja wyrazem zgody na odmienność drugiego.
3. Stereotypy-postawy wobec mniejszości narodowych.
4. Inni to także my- problem osób niepełnosprawnych i nieuleczalnie chorych. Opieka hospicyjna.
5. Samotność i osamotnienie. Przyczyny samotności.

6. Alienacja człowieka we współczesnym świecie.
7. Młodość i starość w walce i współpracy.
8. Dlaczego warto pomagać – istota i sens wolontariatu, akcje charytatywne w XII LO.

Moduł II. Odpowiedzialność za siebie, odpowiedzialność za świat

Celem modułu jest uświadomienie uczniom, że jesteśmy częścią przyrody i musimy dbać o nią w szczególny sposób, a w dobie szybkiego rozwoju cywilizacyjnego coraz większego znaczenia nabierają pojęcia: ekologia, ochrona środowiska, zdrowy styl życia.

W ramach modułu II proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Zdrowa dieta.
2. Konsumpcjonizm.
3. Jak dbać o środowisko na co dzień? Co warto robić dla jego dobra?
4. Recykling i jego znaczenie w skali mikro- i makro.
5. Ekologiczny styl życia.
6. Organizacje ekologiczne w Polsce i na świecie.
7. Mój stosunek do zwierząt.

Moduł III. Przed dokonaniem wyboru zawodu lub kierunku kształcenia.

Celem modułu jest przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego wyboru przedmiotów maturalnych, motywowanie do nauki oraz budzenie zainteresowania sytuacją na rynku pracy.

W ramach modułu III proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Wyznaczanie długoterminowych celów – moje plany życiowe: nauka, rodzina, praca.
2. Studia jako etap kształcenia – świadomy wybór.
3. Praca twórcza i odtwórcza a satysfakcja osobista.
4. Jak rozmawiać z pracodawcą?

5. Korporacje w Krakowie i okolicach. Korpoludki czy pracownicy korporacji?

Klasa IV

Moduł I. Życie rodzinne

Celem modułu jest przekazanie uczniom istotnych informacji o funkcjonowaniu rodziny, pomocnych w rozumieniu pewnych interakcji w chwili obecnej ale także w przyszłości podczas zakładania własnej rodziny. Problem wydaje się szczególnie ważny w świetle istnienia zjawiska społecznego dziedziczenia dokonującego się przez naśladowanie. Moduł ma służyć zwiększeniu samoświadomości i zrozumieniu prawidłowości rządzących życiem rodzinnym. Uczniowie dokonają również analizy czynników utrudniających i ułatwiających kontakt między dziećmi i rodzicami zwłaszcza w sytuacji jego zaburzenia, w czasie gdy dzieci wchodzą w okres dorastania. Moduł wskazuje na istniejące tendencje zmian w modelu rodziny, pozwala na określenie własnej wizji rodziny oraz ról jakie spełniają jej członkowie.

W ramach I modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Rodzina jako grupa społeczna. Funkcje rodziny.
2. Kontakt z rodzicami –wzajemne interakcje.
3. Wychowywanie w rodzinie- podstawowe zasady wychowania.
4. Rola mężczyzny i kobiety w rodzinie.
5. Tendencje zmian w modelu rodziny.

Moduł II. Wybór zawodu. Praca

Wybór zawodu jest dokonywany często w sposób mało przemyślany i przypadkowy. Przedmiotem modułu jest więc rozszerzenie podstaw oraz zwiększenie świadomości wyboru zawodu. Uczniowie przeanalizują czynniki wpływające na wybór oraz określą własne możliwości i preferencje, zapoznają się z ofertą edukacyjną różnych uczelni.

W ramach II modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami, zainteresowaniami i rozwojem osobistym.
2. Kryteria wyboru zawodu. określenie własnych preferencji,
3. Młody człowiek na rynku pracy. Zawody przyszłości.
4. Wartość pracy,
5. Studia- wybór świadomy. Co nam daje wykształcenie?
6. Pasja a sukces zawodowy.

Moduł III. Krok w dorosłe życie

Uczniowie poznają tajniki sprawnego zarządzania czasem oraz umiejętności sporządzania dokumentów określonych procedurą ubiegania się o pracę(list motywacyjny, życiorys, kwestionariusz osobowy). Celem modułu jest także przygotowanie do udziału w rozmowie kwalifikacyjnej z przyszłym pracodawcą poprzez określenie ogólnych zasad autoprezentacji. Omówione zostaną warunki osiągnięcia sukcesu przy zachowaniu poczucia sensu życia, zdrowia i radości.

W ramach III modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Sprawne zarządzanie czasem.
2. Poszukiwanie pracy (list motywacyjny, curriculum vitae).
3. Rozmowa kwalifikacyjna z przyszłym pracodawcą-sztuka autoprezentacji.
4. Warunki osiągnięcia sukcesu.

Moduł. Edukacja obywatelska

Jest realizowany we wszystkich poziomach klas w różnym zakresie. Moduł ten ma na celu rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, poszanowanie dla dokonań własnego narodu, przygotowanie uczniów do życia w państwie w duchu szacunku dla dziedzictwa kulturowego i patriotyzmu.

W ramach modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Święto Komisji Edukacji Narodowej.
2. Nawiązanie do przeszłości- Święto Niepodległości.
3. Z kart historii- Rocznica Konstytucji 3 Maja.

Moduł. Edukacja prozdrowotna

Jest realizowany we wszystkich poziomach klas w różnym zakresie. Dotyczy wybranych chorób współczesnego świata ze zwróceniem uwagi na źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz możliwości zapobiegania i profilaktyki chorób oraz zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

W ramach modułu proponuje się realizację następujących zagadnień:

1. Wybrane choroby zakaźne – źródła zakażenia, drogi rozprzestrzeniania się, objawy i profilaktyka.
2. Choroby nowotworowe – czynniki ryzyka, badania profilaktyczne, samokontrola (czerniak, nowotwory piersi).
3. Depresja – rozumiesz, pomagasz.
4. Oswajanie stresu. Następstwa stresu – nerwice.
5. Pomoc innym w sytuacji zagrożenia ich zdrowia i życia. Zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Program działań psychologa w XII LO

Szkoła umożliwia korzystanie z fachowej porady psychologicznej o charakterze konsultacyjnym lub terapeutycznym. Obecność psychologa czyni szkołę partnerską, nastawioną na pomoc w indywidualnych problemach ucznia i jego rodziców.

Celem działań jest:

1. zwiększenie wewnętrznej integracji i autonomii ucznia lub grupy,
2. rozwiązywanie osobistych konfliktów emocjonalnych,
3. poszerzenie świadomości siebie,
4. poszukiwanie własnej autentyczności,
5. nabywanie umiejętności otwartej i bezpośredniej komunikacji z ludźmi,
6. budowanie pozytywnego obrazu samego siebie,
7. poznawanie i wypracowanie własnego wzorca reakcji na stres,
8. interwencja w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Ceremoniał szkolny a wychowanie

Opracowany w ciągu ostatnich lat ceremoniał szkoły wpisany jest w postawione cele wychowawcze. Służy on traktowaniu szkoły jako dobra wspólnego oraz tworzy warunki dla zaistnienia pożądanej aktywności i samodzielności uczniów.

Patron szkoły

W 1996 roku miało miejsce uroczyste nadanie szkole imienia Cypriana Kamila Norwida połączone z odsłonięciem przez prezydenta miasta Józefa Lassotę popiersia patrona. Ułożono również nową rotę przysięgi, którą uroczystie składają uczniowie klas pierwszych.

W miesiącu kwietniu każdego roku organizowane są „Dni Norwidowskie” obejmujące cykl wykładów i konkursów poświęconych poecie oraz jego twórczości. W inicjatywie tej szkoła współpracuje z Domem Kultury im. C.K. Norwida w Nowej Hucie.

Troska o ucznia aktywnego

XII LO w szczególny sposób wyróżnia uczniów aktywnych poprzez szereg inicjatyw wpisanych w szkolny ceremoniał:

- Medale: „*Sapere Audenti*” dla najlepszego absolwenta oraz Premiando Incitare dla najlepszych uczniów spośród klas pierwszych i drugich, przyznawane co roku przez Radę Pedagogiczną na wniosek Kapituły Medalu

- „Złota Księga” -pamiatkowy spis najlepszych absolwentów XII LO, których średnia ocen przekracza 4,75
- „Tylko dla Orłów” — obóz finansowany przez Radę Rodziców tygodniowy wyjazd rekreacyjny dla najaktywniejszych uczniów XII LO (np. laureatów olimpiad, zwycięzców konkursów międzyszkolnych itp.)

Wspólna zabawa nauką aktywności

W trosce o kształtowanie aktywnej postawy ucznia oraz integrację społeczności uczniowskiej szkoła oferuje:

- Przegląd Twórczości Artystycznej Uczniów XII LO - konkurs dotyczący różnych dziedzin twórczości: teatralnej, plastycznej, muzycznej oraz literackiej.
□ Festiwal Nauki i Kultury XII LO – organizowany z okazji pierwszego dnia wiosny, który daje możliwość spotkania ze sławnymi absolwentami szkoły, przedstawicielami świata nauki, kultury, sztuki.
- „Tuzinalia” — czerwcowe święto szkoły podczas którego odbywają się liczne turnieje, konkursy, pokazy, zabawy, słodkie bufety itp. Integralną częścią Tuzinaliów jest Święto Sportu, w którym w zawodach sportowych rywalizują nie tylko uczniowie, lecz także ich nauczyciele.
- Obóz integracyjny dla uczniów klas pierwszych – wyjazd, w trakcie którego obok wypoczynku i rekreacji uczniowie uczestniczą w zajęciach psychologicznych oraz wycieczkach o charakterze poznawczym.
- Dzień języków obcych – służący popularyzowaniu wiedzy na temat różnych krajów oraz rozwijaniu postawy ciekawości, otwartości, tolerancji wobec innych kultur i obyczajów.
- Udział uczniów w różnych formach zajęć dydaktycznych w ramach współpracy z krakowskimi szkołami wyższymi, które objęły patronat nad poszczególnymi profilami klas szkoły.
- Konkursy wewnątrzszkolne (przedmiotowe i interdyscyplinarne) — stanowią formę zabawy, stymulują do pracy oraz uczą pozytywnej rywalizacji

Tradycja XII LO

Troska o rozwój tradycji XII LO nie dotyczy wyłącznie uczniów. Z myślą o absolwentach szkoły i jej nauczycielach wprowadzono:

- „Zjazdy po latach” — spotkania dawnych absolwentów XII LO i ich nauczycieli.
- Medal „*Bene Meritus*” — wyróżnienie przyznawane tym , których można nazwać przyjaciółmi szkoły (rodzicom, nauczycielom, sponsorom itp.)
- Tradycja „Sadzenia drzewa” — przywilej przysługujący najlepszym uczniom danego rocznika; sadzenie drzewa odbywa się w dniu rozdania świadectw maturalnych w obecności dyrekcji, wychowawców i rodziców

Inne działania wychowawcze

Działalność charytatywna

Szkoła umożliwia uczniom angażowanie się w programy i inicjatywy pozwalające spojrzeć na problematykę dobra wspólnego poprzez troskę o innych. Pomoc niesiona potrzebującym jest szczególną formą aktywności, stymulatorem procesu samowychowania w dążeniu do dobra oraz odpowiedzialności za siebie i innych. Młodzież XII Liceum regularnie:

- uczestniczy w Ogólnopolskiej Akcji Charytatywnej Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- działa w Towarzystwie Przyjaciół Chorych Hospicjum im. Św. Łazarza oraz w Fundacji Pomoc Krakowskiemu Hospicjum im. Św. Łazarza (udział w prelekcjach dotyczących funkcjonowania hospicjum, praca w charakterze wolontariuszy, Kwesta Listopadowa na cmentarzu w Grębałowie, sprzedaż kartek świątecznych, organizacja Koncertu Kolęd oraz Koncertu Pieśni Wielkanocnych, udział w akcji charytatywnej Pola Nadziei)
- współpracuje z Fundacją U. Smok *Podaruj Życie* (udział i współorganizacja Marszu Nadziei i Życia, praca w charakterze wolontariuszy)
- uczestniczy w ogólnopolskich akcjach charytatywnych: *Świąteczna zbiórka żywności* oraz *Podziel się posiłkiem* organizowanych przez fundację Bank Żywności

- współpracuje z Fundacją im. Brata Alberta (kwesta na rzecz osób niepełnosprawnych)
- organizuje akcję *Gwiazdka dla zwierzaka* we współpracy z KTOZ oraz Fundacją Człowiek dla Zwierząt (zbiórka darów i kwesta dla bezdomnych zwierząt)
- bierze udział w akcji charytatywnej *Szlachetna paczka*
- uczestniczy w zbiórce produktów żywnościowych dla osób bezdomnych, przebywających w noclegowni przy ulicy K. Makuszyńskiego
- zbiera zakrętki typu PET w ramach całorocznej akcji o charakterze ekologiczno – charytatywnym
- uczestniczy w Akcji Honorowego Oddawania Krwi we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa

Profilaktyka

Szkoła organizuje spotkania młodzieży ze specjalistami d.s. wychowania i profilaktyki, między innymi:

- współpracuje z Polskim Stowarzyszeniem Psychologów Praktyków korzystając z programów rozwijających umiejętności samodzielnego i dojrzałego podejmowania decyzji np. „Profilaktyka uzależnień”, „Szkoła ekonomicznie — maksimum zysków, minimum strat”, „Tożsamość licealisty”, „Sukces na trzeźwo”
- przeprowadza warsztaty integracyjne, psychoedukacyjne oraz dotyczące zdrowotnych, psychologicznych i społecznych zachowań ryzykownych (we współpracy z pracownikami Akademii Ignatianum)
- organizuje spotkania dla uczniów klas pierwszych z pracownikami VIII Komisariatu Policji na temat: *Odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne*

IV. Zasady i formy współpracy z rodzicami

Podstawowym warunkiem sukcesu programu dydaktyczno-wychowawczego jest pełna zgoda uczących i rodziców co do celów i metod wychowawczych. Zgodnie z Konstytucją RP rodzice są głównymi wychowawcami dzieci a szkoła winna wspierać rodzinę w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji. Dlatego współpraca powinna się opierać na zasadach partnerstwa (z uwzględnieniem oczekiwań i sugestii rodziców dotyczących wychowania) oraz szczerości i zaufaniu.

Rodzice mają prawo do:

- znajomości zadań i zamierzeń dydaktyczno- wychowawczych w danej klasie i szkole
- znajomości dokumentów prawnych regulujących funkcjonowanie szkoły, w szczególności regulaminu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
- rzetelnej informacji na temat zachowania swojego dziecka, jego postępów i przyczyn ewentualnych trudności w nauce
- uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowania i dalszego kształcenia swoich dzieci
- Uczący ma prawo prosić rodziców o niezbędne informacje dotyczące warunków w jakich żyją i pracują uczniowie.

Formy współpracy wychowawczej z rodzicami:

- konsultacje indywidualne według ustalonego harmonogramu
- zebrania śródsemestralne i semestralne zgodnie z planem ustalonym przez Dyrektora szkoły
- spotkania rodziców z ekspertami zajmującymi się problemami rozwoju młodzieży oraz wskazującymi metody postępowania w różnych sytuacjach
- korzystanie przez rodziców z informacji zawartych w dzienniku elektronicznym oraz możliwość komunikowania się rodziców z nauczycielami tą drogą

V. Organy statutowe wspomagające działania wychowawcze szkoły

1. Rada Rodziców stanowiąca reprezentację rodziców uczniów XII LO współrealizuje zadania szkoły wynikające z ustawy o systemie oświaty, a więc także program szkoły. Rada ma prawo do:

- opiniowania wybranych dokumentów prawa szkolnego
- zgłaszania do Rady Pedagogicznej i Dyrektora Szkoły wniosków dotyczących wszystkich spraw szkoły
- gromadzenia funduszy z dobrowolnych składek rodziców lub innych źródeł
- wspierania szkoły w jej zadaniach dydaktycznych i wychowawczych

2. Samorząd Uczniowski jako organ przedstawicielski wszystkich uczniów uczestniczy w realizacji programu wychowawczego szkoły. Tylko szkoła, w której uczniowie mają szerokie możliwości oddziaływania na jej funkcjonowanie stanowić będzie dla uczących i uczniów postulowane w celach wspólne dobro, rozwijać aktywność i samodzielność. Do zadań Samorządu należy:

- podejmowanie działań w ramach swych kompetencji określonych w Statucie szkoły dotyczących realizacji zadań wychowawczych szkoły
- podejmowanie działań mających na celu realizowanie postanowień Statutu Szkoły w zakresie praw i obowiązków ucznia
- inspirowanie i podejmowanie działań wychowawczych
- wybór nauczyciela pełniącego funkcję rzecznika praw uczniowskich-stojącego na straży silnie postawionego w XII LO warunku partnerstwa kontaktów uczeń-nauczyciel

3. Komisja Nagród i Kar pełni ważną rolę w wychowywaniu młodych ludzi w poczuciu obowiązku oraz kształtowaniu ich aktywności i samodzielności. Komisja realizuje dwa podstawowe zadania:

- promowanie elity intelektualnej szkoły poprzez:
 - rejestrację sukcesów uczniów na polu naukowym, artystycznym i sportowym
 - typowanie uczniów do różnych stypendiów na przykład Stypendium Prezesa Rady Ministrów dla najwybitniejszego absolwenta danego rocznika
 - typowanie uczniów do udziału w obozie Tylko dla orłów i organizacja takich obozów
 - typowanie do medalu *Premiando Incitare* dla najlepszego ucznia z klasy pierwszej i klasy drugiej oraz medalu *Sapere Audenti* dla najlepszego absolwenta
 - typowanie uczniów do wpisu w Złotej Księdze XII LO
- czuwanie nad przestrzeganiem prawa szkolnego przez działania określone w Statucie XII LO.

VI. Kalendarz ważniejszych działań wychowawczych

Kalendarz, uwzględnia tylko te działania wychowawcze, które mają stałe miejsce w harmonogramie roku szkolnego.

Miesiąc		Charakter
IX	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego połączone z wręczeniem 12 najlepszym kandydatom okolicznościowych upominków.	Uroczystość szkolna
IX	Zapoznanie uczniów z podstawowymi dokumentami prawa szkolnego (Statut XII LO, zarządzenia Dyrekcji, przepisy BHP).	Godzina z wychowawcą
IX	Obóz integracyjny dla uczniów klas pierwszych.	Inicjatywa szkolna
X	Wybór samorządu klasowego.	Godzina z wychowawcą
X	Święto Komisji Edukacji Narodowej.	Godzina z wychowawcą
X	Dni Norwidowskie	Uroczystość szkolna
XI	Narodowe Święto Niepodległości połączone z uroczystym ślubowaniem uczniów klas pierwszych na sztandar szkoły. Konkurs pieśni patriotycznych.	Uroczystość szkolna
XII	Wigilie w poszczególnych klasach.	Inicjatywa uczniów
III	Przegląd Twórczości Artystycznej: festiwal teatralny, przegląd muzyczny, ekspozycje malarskie i fotograficzne.	Inicjatywa uczniów
III	Festiwal Nauki i Kultury XII LO.	Inicjatywa szkolna
IV	Pożegnanie maturzystów, połączone z wręczeniem świadectw, nagród i medali <i>Sapere Audenti</i> , <i>Bene Meritus</i> , wpisem do Złotej Księgi, sadzeniem drzewa.	Uroczystość szkolna
V	Święto Konstytucji 3 Maja	Inicjatywa uczniów
VI	Tuzinalia i Święto sportu.	Inicjatywa uczniów
VI	Rozdanie świadectw połączone z wręczeniem medali <i>Premiando Incitare</i> oraz nagród za szkolne sukcesy: olimpiady, konkursy, zawody itp.	Uroczystość szkolna
	Obóz „Tylko dla orłów”	Inicjatywa szkolna